

HANDLEDNING OCH KOMMENTARER TILL GEMENSAMMA DREVPROVSREGLER

Ett nytt regelverk kan med nödvändighet inte bli heltäckande på alla områden utan väcker som regel vissa funderingar och reser en del frågor. Regelgruppen har av det skälet i detta dokument gjort ett försök att fånga upp tänkbara funderingar, förtydligat vissa skrivningar och angett skälen till detta. Vidare har vi omnämmt situationer som kan förekomma på drevprov och gett stöd i bedömningen av dessa, väl medvetna om att vi vänder oss till en domarkår för små drivande hundar med oändligt mycket kunskap och erfarenhet av drevprov. Så värderade domare, vid frågor och funderingar hoppas vi att denna handledning med kommentarer kan bidra med svaret.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. PROV/JAKT MED DRIVANDE HUND	2
1.1 PROVENS MÅLSÄTTNING	2
1.2 JAKTFORMEN	2
3. SPECIALKLUBBARNAS ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	2
3.1 SPECIALKLUBBEN	2
3.2 LOKALKLUBBEN	3
3.3 FULLMÄKTIGE	3
3.4 KOMMISSARIE	3
3.5 TJÄNSTGÖRANDE DOMARE.....	3
3.5.1 Korta råd till domare	3
3.6 KOLLEGIUM	4
3.10 TEKNISK UTRUSTNING	4
3.10.3 Motorfordon	4
4. PROVFORMER.....	4
4.1 GRUNDER.....	4
4.3 DREVPROV	4
4.3.1 Unghundsklass/Unghundsgranskning (Ukl)	4
4.4 PROVDAG OCH PROVTID.....	4
4.6 DREVDJUR OCH FASTSTÄLLANDE AV DREVDJUR.....	5
4.7 AVBRYTANDE AV PROV	5
4.8 OMPROV	5
5. BEDÖMNING OCH PRISSÄTTNING	5
5.1 ALLMÄNT	5
5.2 YTTRE FAKTORER OCH VÄDER.....	6
5.3 SÄRSKILD UPPFÖLJNING AV DREVARBETE.....	6
5.3.1 Sammanslagning av drevtid	6
5.3.2 Dokumentation av drevtid.....	6
5.3.3 Tappt.....	6
5.4.2 Drevtider och poängkrav för pris	6
6. DREVPROVSANVISNINGAR	6
6.1 ALLMÄNT	7
6.2 FÖR HUNDEN OVANT DREVDJUR	7
Moment 1 - Sök/upptagsarbete	7
Moment 2 - Väckning på slag	7
Moment 3 - Drevarbete	7
Moment 4 - Väckning på tappt.....	8
Moment 5 - Skall/hörbarhet	8
Moment 6 - Skallgivning under drev. (Nyansering)	8
Moment 7 - Samarbete/lydnad	8
7. TILLÄGGSREGISTRERINGAR.....	9
DREVPROVSPROTOKOLL	9
RESULTATREDOVISNING	10
Bilaga 1	11

1. PROV/JAKT MED DRIVANDE HUND

1.1 PROVENS MÅLSÄTTNING

Drevprovets ändamål är att pröva drivande hundar och premiera de egenskaper vi vill bygga vårt avelsmaterial på. Detta för att få fram hundar som är anpassande till vår jakt, jaktkultur och våra viltvårdsförhållanden. Det huvudsakliga syftet med drevproven är alltså tydligt: De ska vara användbara i avelsarbetet. Det är värt att notera att konkurrensen inte nämns som en del av syftet, även om konkurrensaspekten är en viktig del för många. I arbetet med de nya provreglerna har en prioriterad fråga varit att försöka göra drevprovsreglerna bättre lämpade som grund för vårt avelsarbete. Målsättningen har varit att minska antalet egenskaper utan att någon för den skull skall känna att några väsentliga uppgifter går förlorade, samt göra de olika momenten/poängen så tydliga som möjligt.

Förutsättningen för att drevproven skall kunna nyttjas i avelsarbetet är att det som bedöms i någon grad är arvbart. Som grund till de regler som utarbetats har specialklubbarna samarbetat med SLU där mycket omfattande analyser gjorts. Bland annat har mer än ca 15.000 drevprov analyserats. Grunden för de föreslagna ändringarna i bedömningen är de moment som i analyserna visat sig ha den högsta arvbarheten och därmed också kommer att vara till störst nytta i avelsarbetet.

Låg arvbarhet kan bero på att egenskapen är för dåligt definierad eller att domarnas bedömning skiljer sig åt. Egenskapen kan likväl vara arvbar men att vi inte kan mäta den tillräckligt bra. Vid arvbarhetsberäkningar är det svårt att skilja mellan det som är arvbart och det som är miljömässigt betingat samt skillnader beroende på domarnas subjektiva bedömningar. Bättre definierade regler med mera objektiva kriterier vid användning av poängskalan bör kunna höja arvbarheten och göra drevproven mera användbara i avelsutvärderingen.

1.2 JAKTFORMEN

Kommentar: Grundregeln är att "Bedömningen skall ske under förhållanden som är så lika vanlig jakt som möjligt". Vilket för många jägare ofta innebär att jakten bedrivs med flera personer/hela jaktlaget. Ofta innebär det krav på snabba upptag där hundföraren känner pressen att snabbt resa vilt. Ofta går hundföraren snabbt genom terrängen varvid hunden inte fokuserar på sitt sök utan har fullt upp med att hålla rätt på husse/matte, vilket skapar trängsökta hundar. Upptagen blir vid detta förfarande allt annat än bra, ofta stöter hundföraren viltet som går rakt ur marken. Vid den praktiska jakten går djuret förhoppningsvis på en passkytt varvid resultatet i räknat vilt blir godkänt. Om dock drevdjuret "missar" passkyttarna och det sker vid upprepade tillfällen kan det generera hundar som regelmässigt håller i drevdjur som går på långskjuts, vilket dessutom förstärks av att hunden vet att detta släpp är dagens chans. Efter koppling blir det bilen, för att någon annan hund skall få jobba. Vår vilja är att domarkåren erinrar våra startande om att en drivande hund skall kunna användas av EN jägare, där hunden självständigt söker och finner vilt. Upptag och drevarbete skall vara sådant att drevdjuren blir kvar på den egna marken och när så inte sker skall hunden ha förstånd att bryta jakten och snabbt uppsöka sin förare. En sådan drivande hund är också användbar vid gemensamma jakter med flera passkyttar, särskilt om den dessutom har erhållit ett gott mått av lydnad.

3. SPECIALKLUBBARNAS ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

3.1 SPECIALKLUBBEN

Specialklubben har ett övergripande ansvar för att lokalklubbars drevprovsverksamhet genomförs i överensstämmelse med gällande regler. Även rasklubbars önskemål om särskild uppföljning etc. skall tillgodoseas. Specialklubben kvalitetssäkrar, likriktar samt utger administrativa föreskrifter för provverksamheten. För att lösa dessa uppgifter skall specialklubbarna genomföra centrala drevprovskonferenser i den omfattning som verksamheten och omsättningen av funktionärer kräver. Ett synnerligen billigt och effektivt instrument är nyttjandet av telefonkonferenser varvid de grundläggande och administrativa bestämmelserna kan delges och spridas.

Specialklubben skall senast 31 maj ansöka hos SKK jhk om klubben avser nyttja SKK dispens (skr 2011-05-10) om släpp av drivande hund före 21 augusti respektive 1 oktober. (se bilaga 1)

Specialklubbens handläggning vid överklagan enligt 3.1. Innan ändring skall utredning göras. Härvid skall såväl hundägare/förare, domare (elev/asp) och kommissarie/fullmäktige höras och skriftlig redogörelse skall bifogas utredningen. Specialklubben kan uppdra åt annan lokalklubb att genomföra denna utredning om Specialklubbens drevprovsansvarige t. ex. kan anses jävlig. Specialklubben har dock att fatta beslut oavsett vem som genomfört utredningen.

Specialklubben auktoriserar/avauktorerar domare och utfärdar domarlegitimation. En mycket viktig del i denna uppgift är uppföljningen av klubbens domare. De felaktigheter och brister som identifieras ligger sedan till grund

för innehållet i klubbens drevprovskonferenser. Historiskt har specialklubbarna underlåtit att avauktorisera domare som inte längre kan eller vill döma. Detta får till följd att ”nya” kommissarier eller kommissarier från annan specialklubb lägger tid på att ringa f.d. domare. Under en övergångsperiod om **två** år kan domare som önskar trappa ner och som nyttjas i reserv bokföras som ”Endast RR-prov”. På detta sätt kvarstår domaren men det framgår tydligt för kommissarierna att domaren har begränsad användbarhet.

3.2 LOKALKLUBBEN

Lokalklubben skall liksom specialklubben anordna drevprovskonferenser där specialklubbens bestämmelser och anvisningar delges funktionärer och domare. Lokalklubbens drevprovskonferens bör ha ett mera praktiskt inslag där SKK:s dispens att släppa drivande hundar före den 21 augusti respektive 1 oktober nyttjas. (se bilaga 1) Lokalklubb skall senast **1 maj** anmäla till sin specialklubb om dispens skall nyttjas enligt ovan.

3.3 FULLMÄKTIGE

I detta regelverk har vi till skillnad från det tidigare gjort en tydligare renodling av de olika funktionärsuppgifterna fullmäktige och kommissarie som vi menar skall ge stadga i drevprovssamheten. Det förutsätter ett gott och förtroendefullt samarbete mellan kommissarie och kassör samt kommissarie och fullmäktige under hela provperioden.

Fullmäktigen är den givne ledaren i provledningsgruppen och skall leda kollegiet som ordförande. Genom att granska domarnas protokoll före kollegiet, så att dessa på ett anständigt sätt beskriver provdagen och att påfallande höga eller låga poäng motiveras och överensstämmer med tider och beskrivet provförlopp, vinnas mycket tid på kollegiet. Dessutom kan fullmäktige och berörd domare lösa eventuella fel och brister på ett prestigelöst sätt.

Med dennes dokumenterat långa domarerfarenhet och förhoppningsvis goda omdöme blir fullmäktige den givne mentorn till såväl yngre som äldre domare. Ett öppet och prestigelöst arbetssätt borgar för att domarna vågar och kan lyfta frågor och nyvunna erfarenheter från provverksamheten. Vidare är fullmäktige styrelsens förlängda arm i drevprovssamheten.

I takt med att den digitala tekniken vinner ytterligare inträde förväntas fullmäktige driva utvecklingen för fler telefonkollegier, dock har fysiska kollegier sitt värde framförallt vid elev och aspirantutbildningen.

3.4 KOMMISSARIE

Kommissarien har en maktpåliggande uppgift inom drevprovssamheten som framgår i drevprovsreglerna. Därutöver kan han vara behjälplig med provmarksanskaffning.

För att i någon mån minska belastningen på kommissarien är det tillåtet att hundägare medverkar vid mark och domareanskaffning. Dock är det i alla lägen kommissarien som **utser** och **godkänner** domaren. När startdag bestämts meddelas denna till kommissarien av hundägaren eller domaren.

Kommissarien har även att se till om domareelever/aspiranter finns, att dessa bereds möjlighet att åtfölja domare med behörighet (dömt 3 år) vid drevprov.

Vidare är kommissarien en nyckelperson vid användande av den digitala tekniken där denne förväntas stötta domare och andra i användandet av digital anmälan, drevprovsprotokoll, prislistor m. m. OBS! Avvikelse från detta kan finnas i vissa klubbar.

Kommissarien skall om möjligt se till att domare inte dömer hund till mer än ett championatsgrundande pris.

3.5 TJÄNSTGÖRANDE DOMARE

Domaren har ett krävande och mångfasetterat uppdrag och det är viktigt denne gör vad som på honom ankommer för att provdagen skall bli lyckad inom ramen för regelverket.

Han bör särskilt beakta sitt ansvar att ta väl hand om och stötta rutinerade startande inom ramen för en rättvis och granskande bedömning.

När elev åtföljer domaren är det viktigt att denne är mycket informativ och uppmuntrar till diskussion och klargöranden. Uppmuntra även eleven att med egna ord skriva provförlopp till gagn för den fortsatta aspiranttjänstgöringen.

På hund som är yngre än 24 mån och inte är utställd måste testikelkontroll göras. Även på utställda hundar är det mycket bra att göra testikelkontroll då detta även ger ett prov på hundens tillgänglighet.

3.5.1 Korta råd till domare

Utöver vad som nämnts i drevprovsreglerna är det inte fel att förhöra sig om hundens vana vid exempelvis hjort och vildsvin om dessa kan förväntas uppträda på provmarken.

3.6 KOLLEGIUM

Kollegiet är en väsentlig del i provverksamheten och har en avgörande betydelse för att kalibrera och likrikta domarna, och är en omistlig faktor för rättvis likvärdig bedömning. Kollegiet är vidare till för att domarna kritiskt och med öppna sinnen skall granska varandras bedömningar, och de diskussioner som följer av detta är en mycket viktig tillgång i elev och aspirantutbildningen av nya domare. Det kan således finnas skäl att hålla fysiska kollegier framförallt om elever och aspiranter är under utbildning.

3.10 TEKNISK UTRUSTNING

3.10.3 Motorfordon

Motorfordon får ej användas för att söka efter hunden eller hålla kontakt med drevet. Får endast användas då det uppkommer uppenbar fara för hundens liv. Har denna bedömning gjorts och motorfordon använts skall hunden kopplas och släppas i nytt område. Vid nytt upptag gäller 5.3.1, sammanslagning av drevtid. **Kommentar:** Om motorfordon använts för att söka efter hunden eller för att hålla kontakt med drevet skall hunden tilldelas nollpris oavsett vad hunden presterat under provdagen. Provet redovisas som alla andra prov vad gäller Ep:n och provberättelse undantaget att priset alltid skall redovisas som en nolla.

4 PROVFORMER

4.1 GRUNDER

Prov skall genomföras i Sverige och i normalfallet inom arrangerande klubbs verksamhetsområde. Prov som i förväg är fastställt till tid o plats kan i undantagsfall även genomföras inom angränsande lokalklubbs verksamhetsområde om man gjort upp om detta i förväg. Exempelvis länskamper, zonkamper m.fl. där behovet av provrutor är förhållandevis stort.

4.3 DREVPROV

Hund får erövrastapris vid två olika provtillfällen där den vanligtvis jagar. S.k. drevprov på hemmamark. **Anledning:** På vissa hemmamarker råder kanske underlättande omständigheter för hunden genom tidigare erfarenheter. När det gäller hundens championatsgrundande meriter har man därför velat begränsa antalet drevprov på hemmamark. Detta gäller givetvis även starter vars resultat skall användas i konkurrens med andra hundar inför t.ex. uttagning till SM-tävling och liknande.

4.3.1 Unghundsklass/Unghundsgranskning (Ukl)

Unghundsgranskning är öppen för hundar mellan 12 och 24 månader och skall syfta till att tidigt utvärdera kombinationen av föräldradjuret.

Provdagen är maximalt 4 timmar. Den skall dock avbrytas när ett 1:a pris är uppnått. Kombipris möjligt d.v.s. två andrapris = förstapris. Se tider nedan och övriga bestämmelser under punkt 5.4.2. Unghundsklass är championatsgrundande och berättigar att starta i jaktklass på utställning och tilldelas J-merit enligt specialklubbens regler.

Disponibel drevtid = dubbla drevtiden för förstapris/ras. Dödtapptregel som i ökl.

Endast ett förstapris från Ukl kan vara jaktchampionatsgrundande.

Kommentar: Anledningen till att såväl provdag, längden på prisdreven och antal förstapris begränsas har att göra med att hundarna inte skall tillåtas pressas alltför hårt framförallt före 15 månaders ålder. Det finns emellertid stora vinster att få hundar att starta i unghundsklass sett ur avelssynpunkt. Dels får man en tidigare utvärdering av föräldradjuret och dels så motsvarar hundens prestation i högre grad verkligen det hunden "har i sina gener" jämfört med hundar som startar senare där prestationen kanske i större grad är en kombination av hundens gener och hundförarens förtjänster.

4.4 PROVDAG OCH PROVTID

Provdagen börjar med första släpp tidigast 30 min före solens uppgång eller vid annan tidpunkt som lokalklubb bestämt. Provdagen är maximerad till 7 timmar. Förflyttningar med hunden kopplad skall räknas in i provdagen. Bedömning av samarbete/lydnad kan fortsätta t.o.m. 3 timmar efter provdagens slut.

Hunden skall kopplas mellan prisvärda drev eller vid dödtappt och om hunden ej är färdigbedömd släppas i ny terräng. Detta har bl.a. att göra med att ett drevdjur inte avsiktligt får utnyttjas mer än en gång under samma provdag. Ny drevtid kan inte noteras förrän koppling skett. Om hunden uppnått prisdrev och därefter byter till drevdjur av annat slag, skall när detta konstaterats hunden kopplas innan drevtid på nytt drevdjur kan noteras.

Anledning: Det är viktigt att den bedömning som görs baseras på rätt drevdjur så att domaren följer rätt

anvisning där det finns specifika sådana för respektive djurslag. För vissa raser krävs förstapris på specifikt djurslag i ingående championatsmeriter. Detta är också en anledning till att respektive prisdrev blir bedömt på ett och samma djurslag.

Har hunden drevtid som berättigar till två förstapris skall hunden kopplas och provet avbrytas, såvida samtliga moment är bedömda. Domaren skall notera i protokollet av vilken anledning eventuellt nytt släpp görs. Ytterligare drevtid noteras inte. **Kommentar:** Att antalet förstaprisdrev begränsas till 2 st. kommer att förändra det taktiska genomförandet av provet för hundföraren och givetvis också påverka domarens bedömningsmöjligheter i framförallt momenten sök/upptagsarbete och samarbete/lydnad. Detta på grund av att det finns mera tid för detta vilket också kommer att ha som bieffekt en mera rättvis bedömning av hundens förtjänster i dessa moment.

Har provet avbrutits av ovanstående skäl skall hunden kunna tilldelas 1:a pris även om den inte prövats lös enligt de krav som framgår i 5.4.2.

4.6 DREVDJUR OCH FASTSTÄLLANDE AV DREVDJUR

Samtliga raser får driva hare, rådjur och räv. Bassetraser och drever får dessutom driva hjort.

Om särskilt djurslag eftersträvas får hundföraren ej avbryta drev efter godkänt men oönskat djurslag mer än 2 ggr. Drevdjur får ej avsiktligt utnyttjas mer än en gång under samma provdag.

Domaren skall göra sitt bästa för att se drevdjuret. Lyckas inte detta kan domaren genom avspårning eller utifrån en samlad bedömning fastställa drevdjurets art genom iakttagelser strax före upptag, under drevförloppet och genom sin erfarenhet. Till sin hjälp kan domaren använda domarelev, domaraspirant eller av provledningen utsedd vägvisare. När domaren på ett betryggande sätt anser sig ha stöd för att fastställa drevdjurets art utifrån dessa observationer kan domaren efter moget övervägande göra detta. Om inte skall drevdjuret anses okänt.

Anledning: Det är viktigt att den bedömning som görs baseras på rätt drevdjur så att domaren följer rätt anvisning där det finns specifika sådana för respektive djurslag. För vissa raser krävs förstapris på specifikt djurslag i ingående championatsmeriter. Detta är en annan viktig anledning till att provet blir bedömt utifrån rätt drevdjur. Som sagt, är man fortfarande osäker efter ovanstående överväganden skall drevdjuret anses okänt. När hundens prestation motsvarar ett förstapris skall domaren beordra koppling. Fastställande av drevdjurets art kan därefter endast ske via avspårning. **Kommentar:** Anledningen till att man efter full tid endast skall kunna fastställa drevdjurets art via avspårning är just den att hunden skall kopplas efter att full tid har uppnåtts. Se även 5.3.2.

4.7 AVBRYTANDE AV PROV

Hund 4 år och äldre

Om hunden driver/förföljer rå/hjortdjur avslutas provet och hunden tilldelas 0 pris. OBS! Om hunden endast avger skall på rå/hjortdjurslöpan när den ser rå/hjortdjur som flyr undan eller om den skallar kortare sträcka vid kontakt med färsk rå/hjortdjurslöpa (markeringsskall), räknas inte detta som drev.

Vidare start under förbudstid får icke ske innan RR erövrats.

Hund under 4 år

Om hunden före den 1 oktober driver/förföljer rå/hjortdjur i högst 10 minuter och självmant lämnar löpan eller kan kallas in, får provet fortsätta. Vid drev längre än 10 minuter eller när hund reser rå/hjortdjur under förbudstid i respektive län (1/1, 1/2) eller då länsstyrelse begränsar jakt med drivande hund p. g. a. t. ex snödjup, skare etc, avbryts provet omedelbart och hunden tilldelas 0 pris.

Vidare start under förbudstid får icke ske innan RR erövrats.

Kommentar: Förbudstid i respektive län kan alltså skifta beroende på vart i Sverige provet går eftersom jakttiderna på klövdjur är olika.

Provet registreras som en nolla utslagen p.g.a. rå/hjortdjursdrev med beskrivning i provförloppet.

4.8 OMPROV

Vid omprov skall kostnadsfördelningen (startavgift och domaravgifter) göras enligt Specialklubbens bestämmande.

5 BEDÖMNING OCH PRISSÄTTNING

5.1 ALLMÄNT

Poängsättningen i de olika momenten sätts efter en rak skala med den utmärkta egenskapen 5 poäng och fallande ner till 0 poäng, vilket betyder graverande fel. Blir hund utslagen p.g.a. graverande fel skall övriga

bedömningsbara egenskaper ändå poängsätts. Anledningen till att graverande fel utdelas skall förklaras i drevprovsberättelsen. Innan hunden föreslås graverande fel skall domaren på ett övertygande sätt ha stöd för detta. Finner domaren att hundens prestation uppfyller kraven för mycket höga poäng i ett eller flera moment skall han inte dra sig för att utdela dessa. Detta gäller likaväl när hundens prestation är undermålig i något/några moment. Vägledningen i avelsarbetet blir genom detta tydligare jämfört med resultat som inte avviker från normalstandarden inom gruppen.

Vid drevtider på godkänt drevdjur under 20 minuter skall poängsättning endast ske under momenten sök/upptagsarbete, väckning på slag och samarbete/lydnad. Vid drev på okänt eller icke tillåtet drevdjur sätts poäng endast under moment samarbete/lydnad. Drevprovsberättelse och övriga noteringar utförs där detta är motiverat.

5.2 YTTRE FAKTORER OCH VÄDER

Yttre förhållanden som kan inverka negativt på provresultatet antecknas i drevprovsprotokollet på raden "Yttre faktorer" under rutan övrigt.

5.3 SÄRSKILD UPPFÖLJNING AV DREVARBETE

5.3.1 Sammanslagning av drevtid

Anledningen till att hund bereds denna möjlighet är helt enkelt att hunden förhindrats att fullfölja det påbörjade drevet. Om hunden vid nästa släpp får upp drevdjur av annat slag har den fortfarande ändå kvar möjligheten att nyttja drevtid från det drev som avbrutits. Möjlighet att sammanslå den intjänade tiden med annan tid kan emellertid göras först när drevdjur av samma art fås upp.

5.3.2 Dokumentation av drevtid

I dagens läge när jakt med drivande hund ibland ifrågasätts är det viktigt att drevdjuret inte jagas mer än vad som krävs för att uppnå ett förstapris.

5.3.3 Tappt

Tappt under kortare tid än 5 min (s. k. ej noterbar tappt) inräknas i drevtiden. **Kommentar:** Att tappt kortare än 5 minuter skall inräknas i drevtiden innebär inte per definition att denna tid är likvärdig med när drevet går för fullt med hunden skallandes efter drevlöpa. Denna eftergift har kommit till för att inte i onödan gynna lösa hundar på bekostnad av att ärliga/tysta hundar på tappt missgynnas. Man bjuder helt enkelt på dessa minuter av denna anledning förutsatt att hunden klarar av att lösa tappten inom 5 minuter. Blir det dödtappt efter sista drevskallet kan hunden således inte tillgodogöra sig ytterligare fem minuters drevtid.

När man kopplar hunden vid en tappt är det ytterst viktigt att nästa släpp sker så långt bort från tapptplatsen att risken för upptag på samma drevdjur är minimal. Utnyttjande av samma drevdjur flera gånger är ytterst olämpligt och får inte förekomma.

Drev ur hörhåll under en begränsad tid av sammanlagt 15 min har tillkommit för att en hund inte skall missgynnas av väldigt kuperad terräng eller hård vind.

5.4.2 Drevtider och poängkrav för pris

Poänggränserna för priser har tagits bort så att domarna fritt kan sätta de poäng hunden gjort sig förtjänt av. I en utvärdering av tidigare poängnivåer har man sett en markant stegring i antal mellan 41ep och 42ep. En trolig orsak till detta kan vara att domare har höjt egenskapspoängen i något moment för att han tyckt att hunden gjort sig förtjänt av ett förstapris. Detta ger då i avelssynpunkt en felaktig information av det höjda momentet. Av samma orsak har poänggränsen för D-cert tagits bort.

6 DREVPROVSANVISNINGAR

Inledning

Dessa anvisningar har tillkommit med avsikten att vägleda respektive domare till att utvärdera och därefter utdela de poäng som hundens prestation förtjänar. Förhoppningen är dessutom att en prestation i en given situation skall leda till en och samma poängsättning oavsett vem det är som bedömer hunden. Eftersom hundens arbete i mångt och mycket värderas utifrån subjektiva bedömningar, får man räkna med vissa variationer i bedömningen. För att dessa variationer skall kunna minimeras rekommenderas domaren till aktiv användning och stöd med hjälp av GPS-pejl. Dock är det viktigt att påtala att stöd av teknisk utrustning aldrig kan ersätta domarens direkta uppföljning av hundens arbete. Även fortsättningsvis är det av yttersta vikt att domaren följer

drevet och gör sitt bästa för att se drevdjuret och hunden så ofta som möjligt. **Kommentar:** Användandet av pejl får inte drivas in absurdum. Meningen är att pejlen skall vara ett stöd till en säkrare bedömning och inte ett säkrare sätt att gissa vad som hänt.

Detta tillsammans med att domaren skall följa anvisningarna så strikt som möjligt, samt delta på kollegium, domarkonferenser och dylikt, ökar chanserna till enhetlig och korrekt bedömning. Är domaren ändå osäker skall kollegiet finnas med som hjälp och stöd.

De nya drevprovsreglerna betonar starkare än förut att domarens uppgift är mycket viktig när det gäller att få våra jakthundar korrekt bedömda till hjälp för avelsarbetet. De nya reglerna vill dessutom visa att den säkraste bedömningen får man när domare och kollegium tillsammans kommer överens att den bedömning som gjorts ligger i linje med reglemente, gängse praxis, samt är jämförbar med hur andra hundar bedöms.

6.1 ALLMÄNT

Bedömningen skall ske under förhållanden som är så lika vanlig jakt som möjligt. Hunden bedöms endast på grundval av de prestationer den utför under provdagen. Bedömningen utförs av en domare som till sitt förfogande kan ha annan domare, elev, aspirant eller en i förväg anmäld vägvisare som provledningen godkänt. Observera att det dock endast är provets domare som har rätt att notera drevtid.

6.2 FÖR HUNDEN OVANT DREVDJUR

Med de ökande hjortstammarna har situationer under drevprov visat att många hundar inte vill jaga eller ta an slag efter dessa djurslag. Tidigare har vi funnit att vissa hundar inte jagar t ex hare eller räv. Därför skall domaren innan släpp fråga hundföraren om hunden inte jagar något av de godkända drevdjuren. Om så är fallet skall hundens ovilja att jaga eller jobba på slag efter sådant vilt inte ligga denne till last.

Moment 1 - Sök/upptagsarbete

Vid de utvärderingar som gjorts har det visat sig att sökandet har en väldigt låg arvbarhet. Miljöpåverkan såsom vilttäthet, hur man själv betar sig när man jagar in hunden och även skillnaden på vad man över landet anser vara ett bra sök har gjort att sökandet slagits ihop med upptagsarbetet. Eftersom regeln att man vid två förstapris ska avsluta provet införts är det väldigt viktigt att man inte släpper på synligt djur eller spår. Om situationen ändå blir att man måste släppa en tredje gång skall hunden kopplas om den börjar jobba på slag (vid bedömning av sökandet) eller när den tagit upp (vid bedömning av upptagsarbetet).

När det gäller sökets kvalitet (fart, systematik och vidd) är det normalt att detta mattas av något under senare delen av provdagen. Huvudintrycket blir då en sammantagen bedömning.

Moment 2 - Väckning på slag

Bakgrund: Detta moment har i flera drevprovsanalyser visat sig ha hög arvbarhet. Med andra ord, om en hund väcker inget eller mycket är det sannolikt att även dess avkommor blir likadana rent statistiskt. Oavsett drevdjur kan man säga att lite väckning av hunden före upptag har fördelen att hundägaren med hjälp av detta hör vart hunden befinner sig och även ger information om att drevdjuret med stor sannolikhet kan tänkas vara i närområdet där hunden väcker. Vid klöv-/rävdjursdrev är lite väckning positivt på grund av att drevdjuret då blir förvarnat i god tid och av den anledningen inte skräms iväg vid upptaget och sträcker ut från såten/provområdet.

Om hund presterar drev på olika djurslag skall bedömningen vid väckning på slag utgå från väckning på det första djurslaget. **Kommentar:** Anledningen till detta är att slagen är kraftigare och rikligare vid provdagens början jämfört med upptag längre fram på provdagen då slagen ofta försvunnit eller tunnats ut p.g.a. sol, vind och/eller nederbörd. Vid flera upptag på drevdjur av samma slag är det en sammanvägd uppfattning över väckningens omfattning som skall avgöra poängsättningen.

Moment 3 - Drevarbete

Eftersom de gamla momenten drevsäkerhet, drevsätt och tapptarbete genetiskt sett är samma egenskap med liknande arvbarheter har dessa slagits ihop till ett moment.

Kommentar:

En hund med hög drevsäkerhet ger få eller inga tapptes, framförallt gäller detta drevdjuren rå, räv och hjort även om rådjur vid glesa stammar tenderar att använda sig av s k "harlika" finter och går in bland bebyggelse för att göra bort hunden. Vid drev efter hare måste toleransen för tappt i normalfallet vara större vid en given poäng, än för de övriga djurslagen.

Lösa, kontra hårda hundar är en svårighet vid bedömningen på drevprov.

Den ärliga hunden som drabbas av plötslig vittringsförändring vid passager av t ex torra plöjor, stora fält, i normal till något lägre drevhastighet och blir gles eller kanske helt tyst, skall anses driva om skallintensiteten blir normal igen när svårigheterna övervunnits. GPS-pejlen är här ett ovärderligt hjälpmedel.

Drevsätt och drevfart är en väsentlig del i drevarbetet och har stor betydelse både för uppkomsten av tappter samt viljan för drevdjuret att buka i hemområdet. Det lugna drevsättet i moderat fart ger oftast långa drevrepsor i närområdet, medan det omvända ofta gäller för den snabba hunden med ett hetsigt drevsätt. Förutom egna iakttagelser ger även här GPS-pejlen ett gott stöd i bedömningen.

Moment 4 - Väckning på tappt

Bakgrund: Detta moment har i likhet med moment 2 visat sig ha hög arvbarhet. Avelsarbetet har här en mycket svår uppgift att kunna balansera väckningen så att vi får lämpligt skallvilliga hundar till praktisk jakt. Momentet premierar hundar som är tydligt läsbara under drevmomentet samt missgynnar i ökande grad hundar som väcker så mycket att domaren får svårigheter att avgöra om hunden skäller korrekt efter drevlöpa eller skallar på tappt.

Väckning under tapptarbete bedöms hårdare än väckning under arbete på slag för att undvika att en lös hund får tapptid tillgodoräknad som drevtid. Om hunden avancerar på löpan under gles skallgivning från en tapptplats tills den nått kontakt med drevdjuret bör detta inte betecknas som väckning på tappt. För att denna bedömning skall kunna fastslås måste hundens arbete under tappt följas antingen visuellt eller med hjälp av pejll/GPS. Denna utrustning underlättar för domaren att avgöra vad som är skallgivning på tappt och när hunden på nytt avancerar i löpan. Här finns annars stora möjligheter till missbedömning. Risk finns att lösa hundar redovisas som tysta på tappt vilket inte är tanken.

Ett sätt att i någon mån balansera olikheterna mellan drev och väckning på tappt är att som tappt också räkna den tid, när hunden sakta och med stora svårigheter förflyttar sig under vanligtvis gles skallgivning från tapptplats till en annan utan att få kontakt med drevdjuret. Får hund kontakt med drevdjur i sådan situation skall den tiden noteras som drev.

KEB används när väckning på tappt ej kan bedömas. D.v.s. drev helt utan tappt. OBS! Skall användas mycket restriktivt. Tänk på att detta moment även kan bedömas under s.k. "icke noterbar tappt".

Moment 5 - Skall/hörbarhet

Vid poängsättningen skall hörbarheten på längre avstånd vara avgörande. Dubbelskall/flertonigt skall förbättrar hörbarheten och "passionen" i skallet och skall premieras. Likaså hundens förmåga att med kraft frambringa skall som har god förmåga att tränga igenom terrängen. Vid bedömningen skall hänsyn tas till terräng- och vindförhållanden, klar och disig luft, skogstäthet, snöförhållanden, trafikbuller eller andra omständigheter som påverkar hörbarheten. **Kommentar:** Hörbarhet av skallet mellan olika raser är inte jämförbar rakt över rasgränserna. Har man liten eller ingen erfarenhet av den ras man skall bedöma måste man vara försiktig med ytterligheter i poängsättningen tills man har mera rutin på rasens normalstandard i detta moment. Det som är intressant i avelssammanhang är den enskilda hundens hörbarhet jämfört med normalstandard i den egna rasen.

Vid bedömningen kan domaren med fördel ta hjälp av tekniska hjälpmedel för att göra en säkrare avståndsbedömning. Delmomentet poängsätts endast på drev över 20 min och där drevrepsorna är tillräckligt långa för att ge en betryggande säker bedömning. **Kommentar:** Att gränsen är satt vid just 20 minuter har att göra med dels att drevet måste pågå en viss stund för att drevet skall ha chans att komma iväg tillräckligt lång sträcka från domaren och dels för att drevet skall hinna passera både varierande topografi och vegetation för att en rättvis bedömning skall kunna göras. Pejll är i detta sammanhang ett överlägset hjälpmedel jämfört med den ungefärliga bedömning man måste göra om man enbart måste lita till hörseln. OBS! Beakta att skall i rätt vind kan höras på exempelvis 1200 meters avstånd medan det i fel vind kanske knappt hörs på 300 meters avstånd.

Moment 6 - Skallgivning under drev. (Nyansering)

För säker bedömning av momentet krävs ett aktivt uppträdande av domaren, särskilt som vi inte kan nyttja tekniska hjälpmedel (GPS-pejll) under detta moment. För bedömning skall domaren försöka se drevdjuret och hunden så många gånger som möjligt och då helst när avståndet mellan drevdjuret och hunden varierar. Även för bedömning avseende lös respektive hårdhet krävs synkontakt på drevlöpan och hundens skallgivning på denna. För bassetraserna skall skallräkning ske under drev. Detta görs tidigast 10 min efter upptag och när hunden har god kontakt med drevdjuret. I protokollet anges: Hunden 30 sek efter rå, skallar ca 80 skall/minut.

Moment 7 - Samarbete/lydnad

Som nämnts i regelverket är gott samarbete och god lydnad en garant för trivsamt jakt. För att ge möjlighet till kontroll av dessa egenskaper har i detta regelverk drivandet begränsats till två första pris under provdagen. Effekten av detta blir att ägaren/föraren under provdagen ges utomordentliga möjligheter att

visa sin hunds kvaliteter i detta moment. Med dagens GPS-teknik felaktigt använd vid jakt skulle vi på relativt få hundgenerationer kunna förlora mycket av det vi uppnått vad gäller samarbete och lydnad. Av det skälet och att egenskaperna anses ha relativt hög arvbarhet är det viktigt att vi även fortsatt har hög fokus på detta moment. Om situationen uppstår att man efter två förstapris inte haft möjligheten att på rådjur/hjort bedöma den självmana återgången, utan måste släppa ytterligare en gång för att testa samarbetet, ska drevdjuret stötas för att få det på långskjuts. Tror föraren, med vetskap om detta, att detta kan bli framgångsrikt, kan nytt släpp göras. Under sen tid har enligt uppgift pejlhalsband utrustade med vibrations eller ljudsignal med aktiveringsmöjlighet från handenhet uppträtt på marknaden. Skulle sådan utrustning uppträda får den endast användas med domarens vetskap och godkännande och kommer då att tolkas som inkallning på nära håll och bedömas därefter. Användandet av GPS-pejl har gett oss nya insikter. Bl. a. är det ganska vanligt där hunden tar upp flera rådjur att geten får med sig hunden ut ur buktområdet. Att hunden då bryter och på återvägen tar upp avhoppade djur med fortsatt drev skall inte anses som bristande samarbete. Det är upp till den enskilde domaren att avgöra om nytt upptag vid tillbakagång är ett acceptabelt/klokt beteende eller om det är tecken på ett allt för självständigt beteende som talar för att hunden helt och hållet jagar för sig själv.

7 TILLÄGGSREGISTRERINGAR

Bakgrund: Oavsett hur strikt den enskilde domaren följer direktiven i drevprovsreglerna blir hundens prestation i viss mån värderad utifrån en subjektiv bedömning. Av den anledningen har man i Norge sedan 1998 tillsammans med egenskapsbedömningen även registrerat ett antal variabler som tillägg. Meningen är att ingen subjektiv tolkning skall påverka dessa variabler eftersom registreringarna innebär att man med klockans hjälp registrerar ett antal relativt objektiva fakta. Dessa fakta har analyserats av statistiker och visat sig ha stort värde när det gäller viktiga jaktliga egenskapers nedärvning.

Tilläggsregistreringarna skall föras när alla moment är bedömda, dvs. efter minimum 20 minuters drevtid på känt och tillåtet drevdjur. Har hunden under provdagen flera drev på godkänt djurslag noteras det bästa drevet. Har hunden dessutom drev efter både klövvilt och tassvilt, noteras tilläggsregistreringar på det bästa klövviltsdrevet och det bästa tassviltsdrevet.

- Antal minuter från slag till upptag.
- Antal minuter från upptag till ”slut drev”. M.a.o. till dödtappt eller till full drevtid är uppnådd.
- Antal minuter på längsta drevtidssekvensen.
- Antal minuter på längsta tappt. Dödtappten, alternativt tapptid efter full drevtid noteras inte. Varken som tapptid eller som tappt.
- Antalet tappt.
- För hundar med minst 60 min. drevtid uppges tid från upptag till 60 min. drevtid är uppnådd.

Exempel med drev efter både rå och hare vid samma provtillfälle:

Rådrev: Drev 45 + tappt 10 + drev 15.

Hardrev: Drev 20 + tappt 25 + drev 10 + tappt 7 + drev 25.

Djurslag	Slag till upptag	Upptag till 60 min drevtid	Upptag till drevets slut	Längsta drevreppis	Längsta tappt	Antal tapptes
Rå	1 min	70 min	70 min	45 min	10 min	1
Hare	55 min	-	87 min	25 min	25 min	2

DREVPROVSPROTOKOLL

Mall för dragande av protokoll, där övriga inte ser protokollet:

Jag har den dömt.....

Jag föreslår hunden ett första pris rådjur med 24 EP sök/upptag 2, väckning 4, Drevarb 4

Väckning på tappt 5, Skallhörbarhet 2, nyansering 3 och samarb/lydnad 4

Särskilda förhållanden: -Minus 9 grader, 10 cm snö och kraftig vind.

Släpp 1: Hunden släpps i vilttom skogsmark. Gör sökturen på 5-10 min upp till 250 m Efter förflyttning får hunden slag som den följer med mkt sparsam skallgivning över 300 m och genom ett större kärrområde, varefter den reser en råbock. Bocken ses 3 gånger med hunden 20, 45 sek resp 2,5 min efter.. Hunden driver i fina bukter och utan noterbara tapptes till full tid. Inkallning sker under drev på 200 m avstånd och hunden kommer direkt till föraren. Hunden skallar ca 90 skall/min när den ligger 30 sek efter bocken. Hunden hörs på maximalt 500 m i medvind!

Släpp 2: Hunden har sökturer om max 200 m, arbetar på harslag under 2 h, lyckas ej resa.
Hunden kopplas kl 1315 och provet avbryts. Slut! Frågor?

RESULTATREDOVISNING

Gången för inrapportering av Drevprov till Kennelklubben

1. Man ansöker om tillfällesnummer 1 st/drevprovperiod. En period får inte vara längre än en månad.
2. Rapporteringsansvarig i rasklubben rapporterar senast 3 veckor efter provperiodens slut till SKK.
Specialklubben/lokalklubben utfärdar övrigt administrativa bestämmelser kring rapporteringen.
3. Lokalklubben bör därför rapportera in det 2 veckor efter provtillfällets slut.

Bilaga 1

SVENSKA KENNELKLUBBEN

HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Skokloster 2011-03-10

Ändrade förutsättningar för dispensgivning för prov och träning för jakthundar.

Som tidigare av SKKs JhKs protokoll 5/2010 § 72 så har handläggningen för SKK att medge dispens från § 16 Jaktförordningen gällande träning och prov för specialklubbsarrangemang förändrats.

Delegeringen att utfärda sådan dispens har flyttats från Naturvårdsverket till respektive Länsstyrelse. Av den anledningen har undertecknad tvingats göra 21 separata ansökningar.

Samtliga 21 Länsstyrelser har medgivit dispens till och med 2015-12-31.

Dock kan konstateras av de beslut som SKK erhållit, att Länsstyrelserna utökat kraven i jämförelse med Naturvårdsverkets tidigare krav, för att SKK ska kunna medge dispens till specialklubbarna.

Nedan återges de villkor som Länsstyrelserna ställer, samt i vissa fall en särskild *footnot* som JhK lagt till, gällande vad som krävs av berörd specialklubb om vad som gäller för vissa punkter.

Det är nu av **största vikt** att respektive Specialklubb vidarebefordrar denna information till klubbens lokal-/regionalavdelningar samt eventuella rasklubbar.

Vidare *kan inte* Specialklubbs lokal-/regionalavdelningar eller eventuella rasklubbar enskilt söka tillstånd, utan detta ska ske till SKKs JhK **via Specialklubben. Sista datum för inlämning av dispensansökan till SKK, avseende drevkonferens med hundsläpp, är den 31/5.** Specialklubben har också ansvar för att nedanstående uppgifter ingår i ansökan, samt att de krav som ställs från Länsstyrelserna uppfylls.

A. Hundtyper och tider

Viltspårhundar;

om spårlinans längd understiger 10 meter krävs inte tillstånd.

om spårlinans längd överstiger 10 meters längd samt om hunden frisläppts innan spårslut : 1 mars - 15 april samt 1 augusti 20 augusti.

Hundar som förföljer vilt;

mycket begränsade arrangemang av typen domarkonferenser

ex. ställande älghund

efter älg: andra lördagen i augusti - 20 augusti

ex. på drivande hundar; basset, beagle drever, tax, vildsvinshundar

efter annat klövvilt: sista veckoslutet september

ex. rådjursrena hundar t. ex stövare
andra lördagen i augusti - 20 augusti.

Enligt 16 och 16a §§ i jaktförordningen (1987:905) får jakthundar som är lämpade för respektive ändamål användas av jakträttshavaren eller av annan person som erhållit jakträttshavarens vid tillåten jakt eller jaktträning.

B. Övriga villkor

1. Arrangemang som godkänts av Svenska Kennelklubben (SKK), som avses hållas under tiden 1 mars - 20 augusti och som inte kan genomföras med stöd av bestämmelserna enligt 16 och 16a §§ i jaktförordningen, ska genomföras med stöd av delegerat tillstånd enligt detta beslut.
2. Delegerat tillstånd enligt detta beslut meddelas *efter skriftlig* ansökan, vilken ställs till SKK.
(*fotnot; ska tillställas SKKs JhK, gärna via mail; kjellbraster@live.se*)
3. I ansökan ska sökanden ange de åtgärder som kommer att vidtas för att undvika viltkontakter samt berörd mark- och jakträttshavares namn, adress och telefonnummer. Ansökan ska i övrigt innehålla de uppgifter som SKK bestämmer.
(*fotnot; dessa uppgifter ska tillställas SKKs JhK i samband med ansökan*)
4. I ansökan enligt delegerat tillstånd ska alltid anges;
 - under vilken tid arrangemanget ska ske,
 - på vilka marker verksamheten ska bedrivas,
 - vilken verksamhet ansökan gäller för,
 - att en kopia av beviljat tillstånd alltid ska finnas tillgängligt vid genomförande av varje prov eller träning,
 - att berörda markägare och jakträttshavarens tillstånd alltid ha inhämtats innan verksamheten påbörjas,
 - att Polismyndigheten i länet underrättas om var, när och under vems ansvar varje prov eller träning ska genomföras,
(*fotnot; åligger arrangör/specialklubb*)
 - att verksamheten ska genomföras med största möjliga hänsyn till djurliv och fauna,
5. SKK ska vid lokalisering av verksamheten samråda med berörd kommun och jägarorganisation.
(*fotnot; detta åligger arrangör/specialklubb*)
6. Moment med sök och apportionering ska i första hand förläggas till en tidpunkt som minimerar risken för störning.
7. SKK ska informera de personer som ska ansvara för verksamheten om de villkor som gäller för tillståndet.
(*fotnot; det åligger varje specialklubb att tillse att varje arrangör tar del av fastställda villkor*)

8. Villkoren som gäller för detta tillstånd ska anslås eller på annat sätt göras tillgängliga för allmänheten vid verksamhet som genomförs med stöd av detta tillstånd.
(*fotnot; Förslagsvis görs detta genom att sätta upp skyltar vid vägar och/eller naturstigar i det område, där arrangemanget genomförs samt att Länsstyrelsens Diarienummer för tillståndet anges på skyltarna*)
 9. Verksamheten ska bedrivas på sådant sätt att största möjliga hänsyn tas till djurliv och fauna. Hundar får inte störa eller på annat sätt skada djurlivet. Berörd specialklubb bör därför vid val av platser, lämpliga för den typ av verksamhet som anges i tillståndet, i möjligaste mån undvika områden med stor vilttäthet eller som har särskild betydelse för friluftslivet.
 10. Inga tillstånd får meddelas som berör områden inom vilka djur och natur skyddas genom särskilda bestämmelser, såsom exempelvis djurskyddsområden, naturvårdsområden och naturreservat.
 11. Beträffande arrangemang som kan antas komma att beröra områden som är särskilt skyddsvärda och/eller känsliga ska samråd ske med Länsstyrelsen innan tillstånd meddelas.
 12. Varje år senast den **15 februari** ska Specialklubben lämna en skriftlig rapport till SKKs JhKs sekreterare innehållande;
 - de erfarenheter som vunnits i samband med tillståndsgivningen.
 - antalet delegerade tillstånd, tillståndshavare samt tid och plats för tillståndet.
- SKKs JhKs sekreterare gör sedan en sammanställning till respektive Länsstyrelse.
13. Det ankommer på SKK att vid delegerade tillstånd enligt detta beslut, själv göra inskränkningar i tillstånden och meddela de villkor för verksamheten som anses erforderliga med hänsyn till att djurlivet ska åtnjuta maximalt skydd under hundförbudstiden.

Faktorer som kan medföra inskränkningar eller speciella villkor är bland annat:

- arrangemangets storlek
- förväntade väderbetingelser
- natur- och faunaförhållanden
- arrangemangets praktiska genomförande

Om förutsättningarna för detta tillstånd ändras, eller om det inte längre finns förutsättningar för att meddela tillstånd, eller om underlåtenhet att följa villkoren i detta tillstånd sker vid upprepade tillfällen kan Länsstyrelsen komma att återkalla tillståndet.

Med vänlig hälsning

Kjell Bräster
sekreterare SKKs JhK